KÉPERNYŐ

Soliom bűne

Makk Károly és Zimre Péter tévéjátékának főhőse még el sem kattintotta fényképezőgépét, a lakása falait beborító fantasztikus montázsokból máris megtudjuk: tehetséges fotóművész. Rövidesen kiderül az is; szenvedélyesen űzi hivatását, piacra is azért megy, hogy lencsevégre kapjon egy-egy érdekes arcot, különleges helyzetet. Arra sem kell sokáig várnunk, hogy meggyőződjünk: *Soliom Sándor* nemcsak nagyszerű fotóművész, szerető, figyelmes testvér is. Elegánsan, már-már fényűzően berendezett, jómódról árulkodó lakás egészíti ki a képet.

Ezután jön a csattanó: a nyugodt családi idillt megzavarja a körözött bűnöző, *Kántor Imre* megjelenése. Igaz, nem önszántából tolakodik a jeles fotóművész életébe, maga Soliom cipeli őt lakására. Jó néhányszor elkattan a fényképezőgép, míg megtudjuk, milyen indítékok vezérlik a művészt. Szenzációs képriportot akar készíteni; s egy gyilkosnál jobb alanyt ugyebár aligha találhatna.

Ezzel elkezdődik a két főszereplő: fotós és gyilkos kálváriája — a rejtőzködés és az erőszakoskodás megannyi fokozatain át —, hogy kezdetét vegye a néző kálváriája is. A képernyő előtt ülők ugyanis hiába próbálják eldönteni, vajon mi a szerzők szándéka. Feltehetően a társadalmi és a művészi törvények összeütközését szeretnék fülöncsípni, erről árulkodik a tévéújságban közzétett kommentár is. Nagy lehetőségekkel kecsegtet az ötlet, mégsem valósult meg. Ennek egyik legfőbb oka, hogy időközben megbicsaklott a logikai szál. A szituáció drámai feszültséget, tömör szerkesztést kívánt volna, ezzel szemben a péntek este vetített tévéjáték egyszerű, öncélú, intellektuális játékká vált. Sem a dramaturgia, sem a rendezés nem tette lehetővé a főszerepet alakító *Juhász Jácint*nak, hogy felvillantsa a figura élet- és művészetszemléletéből fakadó tragikus vétséget.

A tévéjátékban tapasztalt egyetlen következetesség: gyilkos és művész egyaránt kisszerű, felületesen jellemzett figura. S noha a szituáció és a művészi játék nem hatott hitelesen, a jellemfestésben fontos szerepet kapó, kiváló minőségű fényképezőgépek és teleobjektívek megvakították a nézőt valódiságukról.

L. Zs.

Tisztábbak a vonatok

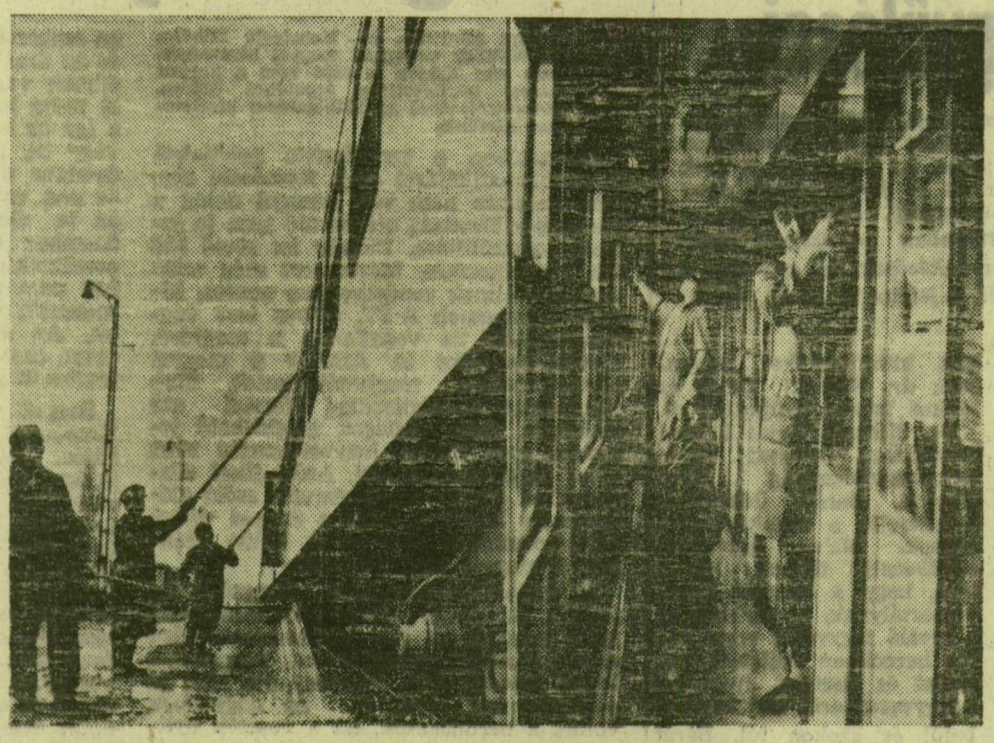

Somogyi Károlyné felvétele

Tiszta lesz indulásra... a „Vörös Csillag" szocialista brigád tagjai a szegedi pályaudvaron dolgoznak

A vonattal utazók hangulatát elsősorban a kocsik, a fülkék szépsége, kellemes külseje befolyásolja. Jól tudják ezt a MÁV Szegedi Igazgatóságának szakemberei is. Korábban Budapesten tisztították a vonatokat — általában szerény eredménnyel. A szegediek sikerében jutott némi szerep az új, gyors és kényelmes közlekedésre alkalmas kocsiknak is, amelyek a régi favázas vonatokat váltották föl. Nehézséget okozott viszont, hogy a cserével egyidőben nem sikerült elegendő tartalékvonatot összeállítani. Végül a törzsszerelvényekről lekapcsolt egy-egy kocsik és az időszakos javításról visszaérkező személykocsik alkotják a tartalékot.

Olyan technológiát dolgoztak ki, amellyel lehetővé vált a javítások és az időszakos nagytakarítás egyidőben való elvégzése. Egy-egy vasúti szerelvényre általában havonta kerül sor. A karbantartók megjavítják a hibás szemét- és cigarettatartókat, az ajtó- és ablakzárakat, az elszakadt vagy összevagdalt műbőrüléseket, s ha kell új mosdócsészét és tükröt szerelnek föl. A mosdókban télen előforduló vízhiány miatt nem ők okolhatók, mert egyrészt nem az ő feladatuk a föltöltés, másrészt a személykocsik tartályaiba 0 fokos hőmérsékleten már nem szabad vizet önteni, mert a vezetékek szétfagynának. Vigaszt csupán az nyújt, hogy a jelenleg gyártott kocsiknál ilyen hiányosság nem tapasztalható.

Jelenleg 52 tagú a MÁV-igazgatóság takarítócsoportja, amely 24 óra alatt 126 kocsi tisztításáról gondoskodik. Hárman az expresszvonatot kísérik, s közben dolgoznak. Az időszakos nagytakarítás tíz asszony feladata. Tavaly óta olyan illatosított, jól habzó mosószerekkel tisztítják a vonat belsejét, amelyet a MÁV szakemberei készítettek. A nagy habzóképesség azért előnyös tulajdonság, mert előfeltétele a gyors száradásnak. Néhány érdekes adat: tavaly több mint 400 ezer forintot költött az igazgatóság mosószerekre, a vonatok mosásához pedig naponta 190 köbméter vízre van szükség. Az igazgatóság igyekszik minden feltételt megteremteni: a vasúti kocsikat fűtik a takarítás idején; a mosóvágány melletti csapon melegvíz engedhető. A szentesi építési főnökség elkészült az új szociális épülettel, rövidesen elfoglalhatják a takarítók. A nők két öltözőt kapnak, egyikben a munka-, a másikban pedig az utcai ruhájukat hagyhatják.

Jövőre az állomáson olyan kapuk szereléséhez fognak hozzá, amely óránként tíz vasúti kocsi külsejét tisztítja meg. Ha a beruházás megvalósul, várhatóan kétheténte kerül sor egy-egy kocsi mosására. A vágány alatt csatornát építenek, hogy az elfolyó víz ne tegyen kárt a talpfákban.

Nemrég három porszívót vásárolt az igazgatóság, amelyekkel elsősorban az I. osztályú kocsik plüsshuzatát takarítják. Ugyancsak fontos feladatnak tekintik a szakemberek a várótermek és más helyiségek tisztítását. E munkát jelenleg nagy teljesítményű gépek végzik, így például az a Rapid B—8-as peronsöprőgép, amely óránként 400 négyzetméternyi területet takarít. A darabos szemetet mechanikus géppel szedik föl. Legbüszkébbek az állomás dolgozói arra a gépre, amely óránként száz négyzetméternyi területen súrol, piszkot szed fel és szárít. Tíz ember munkáját végzi el.

Sz. J.

Mosolygó Antal emlékezete

Mosolygó Antal, a forradalmi munkásmozgalom kiemelkedő személyisége. Ópályi községben, 1891. január 25-én született, agrárproletár családból. Előbb a kárpitosmesterséget, majd a nyerges és kocsifényező szakmát is kitanulta. Bejárta az országot, megismerte a munkásság sorsát, életét. A nélkülözés és a fényezők ólommérgezéses szakmai betegsége fiatalon megrongálta szervezetét. Betegsége mind délebbre űzte, a napfényt, egészséget keresve, másrészt szakmai tudását is tökéletesíteni akarta. Így jutott el vondormunkásként Fiuméba. A fiumei szindikalista szervezetekben folytatott beszélgetései, majd a heves gyári sztrájksorozatok harcossá edzették. Elbocsátások, elzárások sorozata után hazatért.

Budapestre 1912-ben került. Bekapcsolódott a szakszervezeti munkába, és tagja lett a szociáldemokrata pártnak. 1913-ban a pártvezetőség a Zsil-völgyi bányavidékre küldte, hogy szervező munkát végezzen a bányamunkások között, vonja be őket a szakszervezeti mozgalomba. Néhány hónap alatt mintegy 28 ezer bányász vált szervezett munkássá. A kiváló agitátort a csendőrség előbb a bányák területéről, majd a megyéből is kitiltotta.

Mosolygó Antalnak nagy szerep jutott az 1917. november 7-i, MÉMOSZ-ban rendezett bizalmigyűlésen, ahol az októberi forradalom győzelmét hirdető tüntetéseket szervezték. Feladatot vállalt az 1918. januári általános sztrájkban. Szervezője és vezetője volt az 1917 végi és 1918 eleji munkástanácsokat követő mozgalmaknak. 1918 májusában — mint korábban már többször is — ismét letartóztatták. A Gyűjtőfogházból a győztes őszirózsás forradalom szabadította ki. Az 1918. november 24-én megalakult Kommunisták Magyarországi Pártjának alapító tagja lett, és beválasztották az első Központi Bizottságba. 1919 februárjában több kommunista vezetővel együtt Mosolygó Antalt ismét elfogták, bebörtönözték. A Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásakor szabadult. Tagja volt a Budapesti Központi Forradalmi Munkás- és Katonatanácsnak. A proletárhatalom védelmében az utolsó napig a magyar Vörös Hadsereg zászlóalj politikai megbízottjaként harcolt. A Magyar Tanácsköztársaság megdöntése után a fehérterroristák börtöneiben raboskodott. A Pest vidéki bíróság hat, a miskolci tíz év börtönbüntetésre ítélte. A Szovjetunió fogolycsere útján szabadította ki.

1921-ben Moszkvába érkezett. Szanatóriumba küldték gyógyulni, pihenni, de nem bírta soká tétlenségét, visszatért Moszkvába, hogy részt vegyen az ottani magyar klub megalapításában és munkájában. Tagja lett az SZK(b)P-nak. 1927. március 7-i haláláról a szülőknek, élettársa Ádler Zizella küldött értesítést Ópályiba. Levelét így fejezte be: *„Ne gondolják, hogy elhagyatva halt meg itt, idegenben... temetésén százak és százak sírtak... nagyon szerették, nagyon becsülték és sajnálták... mert egész életét másokért áldozta, hogy felszabadítsa a szenvedőket."*

Dr. Sárdi Lászlóné

Gyalog a tizedik emeletre?

A tettes ismeretlen — de létezik

Öt évvel ezelőtt a megyében mindössze huszonnyolc lift működött, a múlt év végén pedig már 270! A felvonók számának növekedése szükségessé tette helyi szerviz életrehívását. A Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat külön építésvezetőséget szervezett, 22 szerelővel, 14 segítővel és 26 ipari tanulóval. A hibabejelentést követően a megyeszékhelyen 24, a többi városban pedig 36 órán belül megjavítják a felvonókat.

Nagy Ferencet, a felvonószerelő részleg építésvezetőjét Szegeden, a tarjáni 204-es épületben (Pentelei sor) találtuk meg. Az itt működő szervizközpont irányítja a szerelőket, s közben ellenőrzi azt is, hogy az üzemfenntartási szerződésben előírtakat időben elvégzik-e. A szerviz havi átalány ellenében, térítésmentesen cseréli, illetve felújítja a használat során meghibásodott vagy kopott alkatrészeket.

— Az emberek többsége megérti, mennyire fontos, hogy a felvonó mindig működjék — mondja Nagy Ferenc építésvezető. Akadnak szép számmal azonban, akik megrongálják a felvonókat, s emiatt a lakók kénytelenek napokig gyalog felkapaszkodni az emeletekre. A közelmúltban például Tarjánban, a 101-es épületben, a magasföldszinten levő hívásjelző gombot kis emelték, s emiatt használhatatlanná vált a lift. Ugyanitt, a fülkében levő kapcsolótáblát lefeszítették, és elvitték.

— A felvonó mozgópadlója a biztonságot szolgálja — mondják a lift szerelői, karbantartói. — Általában 10—15 kilós terhelésnél már lesüllyed, jelezve, hogy a fülkében tartózkodnak. A jelzőlámpa csak akkor jelez szabadot, ha a padlón nincs teher. Eldobált szemét, csikk, stb. miatt beszorulhat a mozgópadló, s emiatt állandóan foglaltat, rosszabb esetben pedig állandóan szabadot jelez. Ekkor már balesetveszélyes is a lift működtetése.

— Vásárhelyen, az Oldalkosár utca egyik házában a szülők levitték magukkal a földszintre gyermekeiket, s lent elmagyarázták nekik, melyik gombot nyomják meg, hogy visszajussanak a lakásba. A két kislány a mondottak szerint cselekedett, mégis baleset következett be. A lift megállás előtt mindig lelassul, s a fülkében levők úgy érzik, mintha megállt volna. A két gyermek ki is nyitotta a fülke ajtaját. A lift azonnal lefékezett, mivel az automata ezzel „vészjelzést" kapott. A gyermekek pánikba estek, kitörték az ablakokat, igyekeztek kijutni a félúton megállt felvonóból. A vi százott liftkezelő határozott fellépésének köszönhető, hogy a két gyermek bent maradt a fülkében, s a mozgópadló így állandó terhelés alatt maradt. Ha kimásznak, akkor a lift odaszoríthatta volna őket, mivel már az egyik lakó a földszintről hívta a felvonót.

A felvonó használói sokszor figyelmen kívül hagyják a tiltó táblákat, többek között azt, hogy „Dohányozni tilos!". Égő cigarettával szállnak be a fülkébe, ahol nincs csikktartó. A cigarettát legtöbbször a jelzőtáblán nyomják el. Az égő cigarettával kilyuggatott jelzőtáblába — ahol az automatika kapott helyet — különböző fémdarabokat, hajcsatokat, tűket, szögeket stb. dugnak. Emiatt többször zárlat keletkezik.

— Az év utolsó napjaiban ellenőrzést tartottunk Tarján 800-as épületeiben. A 805/A. lépcsőházában például a modern Schindler-felvonó belső ajtaját letépve találtuk, a küszöböt szétverték, a külső ajtó biztonsági zárát pedig hidegvágóval megrongálták. Egy másik épületben arra lettünk figyelmesek, hogy valaki csavargatja a liftajtót, holott a felvonó éppen működött. Azonnal megállítottuk a liftet és a hatodik emeleten kinyitottuk a biztonsági zárral ellátott ajtót. Legnagyobb meglepetésünkre, a tizedik emeletről egy pizsamába öltözött ember integetett felénk. A biztonsági zár jogtalan kinyitása szintén baleesetet okozhat.

Jegyzőkönyvek tanúsítják a károkat. Több tízezer forint havonta! A tettes legtöbbször ismeretlen. Ismeretlen, de létezik. Sem a szerelők, sem mi nem értjük: miért nem vigyáznak jobban a liftre az emberek? Szeretnek gyalogolni? Föl a tizedikig?

Fürgeteg Szilveszter

Pártnapok Szegeden és a járásban

Jövő héten is több üzemben, vállalatnál, intézménynél rendeznek pártnapot Szegeden és a szegedi járásban, időszerű gazdaságpolitikai kérdésekről.

SZEGED

Január 26-án, hétfőn 16 órakor a Szeged-Dorozsma József Attila Tsz-ben, Szitás Ágoston lesz az előadó.

Január 27-én, kedden 16 órakor a Csongrád megyei Pénzügyőrségnél Ludányi István tart pártnapot.

Január 28-án, szerdán 14 óra 30-kor a szegedi textilművekben dr. Komócsin Mihály, a Taurus Gumigyárban dr. Siklós János, 16 óra 30-kor a szeged-tápéi Tiszatáj Tsz-ben dr. Papp Elemér tart pártnapot.

Január 29-én, csütörtökön 14.30-kor a KSZV szegedi kenderfonógyárában Sándor József lesz a pártnapi előadó.

Január 30-án, pénteken 17 órakor a ságváritelepi Kultúrotthonban Makra János tart pártnapot.

SZEGEDI JÁRÁS

Január 26-án, hétfőn 16 órakor az ópusztaszeri Árpád vezér Tsz-ben Révész Ferenc, az ópusztaszeri pártházban Mucsi Antal lesz az előadó.

Január 27-én, kedden 13 órakor a kisteleki pártházban Ott József, 17 órakor a zákányszéki művelődési házban Siklós János tart pártnapot.

Január 28-án, szerdán 14 órakor a röszkei általános iskolában Bakacsi Géza, 16 órakor a mórahalmi művelődési házban Horváth Árpád lesz az előadó.

Január 29-én, csütörtökön 14 órakor a kisteleki HÓDGÉP-nél Tóth Béla, az ásotthalmi művelődési házban Papdi József, 15 órakor a röszkei Aranykalász Tsz-ben Kószó József, 15.30-kor a szegedi állami gazdasági központban Pásztói Lajos, az ásotthalmi állami gazdaságban Lengyel Mihály, a fehértói állami gazdaságban Simon Lajos, 17 órakor a kisteleki ÁFÉSZ ifjúsági klubjában Ocskó Imre, a röszkei pártházban Csamangó Mihály, a röszkei Kossuth Tsz-ben Tanács Imre, a bordányi művelődési házban Faragó Vilmos tart pártnapot.

Január 30-án, pénteken 16 órakor a deszki művelődési házban Jáhni László lesz az előadó.

Január 31-én, szombaton 15 órakor az üllési művelődési házban Madarász Antal tart pártnapot.

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY

Január 30-án, pénteken 15 órakor a METRIPOND mérleggyárban Győri Imre lesz az előadó.